

Χριστούγεννα: Ένα πατροπαράδοτο...παγανιστικό έθιμο

Αναμφίβολα τα Χριστούγεννα, όπως και το Πάσχα, οι χριστιανοί ζουν τις πιο συγκινητικές στιγμές της πίστης τους. Όμως αποτελούν αυτά πραγματικά γεγονότα ή μοναχά σύμβολα της πίστης; Δυστυχώς μόνον οι μνημένοι, αυτοί δηλαδή που έψαξαν σε βάθος τη θρησκεία αυτή, από τον χριστιανικό γνωστικισμό και παλαιότερα, αναγνωρίζουν το δεύτερο σαν πιθανό. Οι περισσότεροι, αν όχι όλοι, έχουν την εντύπωση ότι ζουν μία πραγματική ανάμνηση. Ανάμνηση σε ένα πραγματικό γεγονός!

Πρωταγωνιστές της ιστορίας: η παρθένος Μαρία και ο νεότοκος γιος της Ιησούς. Εύλογα μπορεί να ρωτήσει κανείς γιατί η γιορτή αυτή άργησε να λατρευτεί τόσο πολύ. Ο λόγος κυρίως είναι πως η γέννηση θεωρούνταν, όχι μόνο τότε αλλά και σήμερα, παγανιστική γιορτή. Οι χριστιανοί γιορτάζανε όταν το τιμώμενο πρόσωπο εγκατέλειπε την εγκόσμια ζωή και επέστρεφε στον Κύριο, τον τόπο του Θεού, όπου η ζωή θεωρείται αιώνια. Η Μαρία άλλωστε μέχρι τον 5ο αιώνα δεν λατρεύτηκε ποτέ! Η Οικουμενική Σύνοδος της Εφέσου το 431 επέτρεψε για πρώτη φορά τη λατρεία της! Ούτε οι «Πράξεις των Αποστολών» την αναφέρουν! Η γέννηση του Ιησού επίσης μέχρι τον 4ο αιώνα αγνοούνταν. Μόνον επί Πάπα Ιουλίου γιορτάστηκε η γέννηση του Ιησού, όταν στην Ανατολή την αγνοούσαν ακόμα. Οι τελευταίοι γιόρταζαν σαν μεγαλύτερη γιορτή μετά το Πάσχα, τα Επιφάνεια στις 6 Ιανουαρίου. Είναι ψέμα ότι γιόρταζαν τα Χριστούγεννα μαζί με τα Επιφάνεια. Αυτό κατόπιν το επινόησαν. Απλά στις 6 Ιανουαρίου είχαν ορίσει οι Γνωστικοί την βάπτισμα του Χριστού, στην οποία τους παρουσιάστηκε σαν Υιός του Θεού και κατά τους χριστιανούς αργότερα, σαν Θεοφάνια, δηλαδή του Επιφανέντος Θεού. Με την εμφάνιση του Αγίου Πνεύματος γεννήθηκε ο τριαδικός θεός. Γι' αυτό και όταν αργότερα υιοθέτησαν τη σαρκική του γέννηση, αυτήν την ονόμασαν «δεύτερη γέννηση». Ο δευτερογεννημένος Ιησούς, εδώ ταυτίζεται, όπως θα δούμε πιο κάτω με τον δευτερογεννημένο «Δημήτριο» Διόνυσο Ζαγρέα. Ας σημειωθεί ότι η Αρμενική Εκκλησία γιορτάζει, ακόμα και σήμερα, τα Χριστούγεννα στις 6 Ιανουαρίου!

Τότε, ακόμα νωρίτερα, στην Αίγυπτο, γιόρταζαν το χειμερινό ηλιοστάσιο σε

συνδυασμό με την υπερχείλιση των υδάτων του Νείλου και στη Μέση Ανατολή τηρούνταν μία ανάλογη γιορτή στην οποία οι θαυμαστές και μυστηριώδεις βρύσες ανάβλυζαν κρασί αντί για νερό! Στην Άνδρο, επίσης, υπήρχε μια πηγή δίπλα από το ναό του Διονύσου που την παραμονή των επιφανίων έτρεχε νερό που είχε γεύση κρασιού! Ο θρησκευτικός συγκρητισμός ενσωμάτωσε στον χριστιανισμό τον Αγιασμό των Υδάτων και αργότερα επινόησε το πρώτο θαύμα στην Κανά που υποτίθεται ότι ο Ιησούς μετέτρεπε το νερό σε κρασί! Ανάμεσα στο Διόνυσο και τον Ιησού μπορεί να βρει κανείς αρκετούς παραλληλισμούς που δεν δικαιολογούνται με την σύμπτωση.

Όμως, ας επιστρέψουμε στην πρώτη γιορτή των Χριστουγέννων. Ποια ημέρα έπρεπε να υιοθετήσουν, οι Ρωμαίοι, γι' αυτή την μεγαλειώδη γιορτή; Αναμφίβολα, εκείνη που στη Δύση είχε τη μεγαλύτερη επιρροή! Τότε που γιορταζόταν η γέννηση του Ήλιου, κατά τα τέλη των Σατουρναλίων. Ο Δεκέμβριος ήταν αφιερωμένος στον Κρόνο προς τιμήν του οποίου γιόρταζαν τα Σατουρνάλια που ξεκινούσαν από τις 17 του μηνός. Πίστευαν ότι στις 25 του μηνός ο Ήλιος αναγεννιέται και παίρνει νέα δύναμη. Γι' αυτό και γιόρταζαν τα γενέθλια του αήττητου ήλιου. Τότε δηλαδή που τα γερμανικά και κελτικά φύλα γιόρταζαν το Γιούλ, δηλαδή το χειμερινό ηλιοστάσιο με την επιστροφή του Ήλιου. Από παλαιότερα άλλωστε οι χριστιανοί γιόρταζαν τον Ήλιο δίνοντας το όνομά του στην τιμώμενη μέρα της εβδομάδας. Οι Δυτικοί την ονομάζουν «Μέρα του Ήλιου» (Sun-day) και οι Ορθόδοξοι Κυριακή, μέρα του Κυρίου, για να τιμήσουν τον νοητό Ήλιο της δικαιοσύνης! Είναι γνωστό άλλωστε ότι ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, ο οποίος νομιμοποίησε το Χριστιανισμό στη Ρώμη, λάτρευε τον Sol Invictus (Ανίκητος Ήλιος), συγχωνεύοντας τις θεότητες του Μίθρα, του Ήλιου και του Απόλλωνα. Η 25η Δεκεμβρίου, όμως, ήταν η μέρα των μιθραϊκών τελετουργιών, μέρα που οι Ρωμαίοι γιόρταζαν τη γέννηση του Μίθρα!

Ο Μίθρας ήταν Ινδοϊρακινός Θεός που από τον 1ο αιώνα, πριν τη χρονολόγησή μας, έφτασε στη Δύση και η επιρροή του στον λαό, ιδιαίτερα ανάμεσα στον στρατό, η λατρεία του πήρε μεγάλες διαστάσεις (2ο και 3ο αιώνας). Επί Διοκλητιανού έγινε προστάτης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και επί Κωνσταντίνου, με την άνοδο του Χριστιανισμού στην Ανατολή, άρχισε να εξασθενεί. Ο Μίθρας γεννήθηκε σε μια σπηλιά, μέσα από ένα βράχο, και γι αυτό οι σπηλιές λατρεύτηκαν σαν κατοικία του Θεού. Ήταν ο Θεός του Φωτός που ανέτειλε για να δώσει Φως, Αλήθεια και Δικαιοσύνη στον κόσμο. Η σπηλιά δείχνει ότι ο Θεός έρχεται από το σκοτάδι για να ρίξει το Φως του στους ανθρώπους, να

τους λυτρώνει δηλαδή από το σκότος.

Όμως και ο Χριστός λατρεύεται σαν «ο φέρων το φως» υποκαθιστώντας τους ηλιακούς θεούς του αρχαίου κόσμου. Στην αρχαιότητα γιόρταζαν την ίδια μέρα τη γέννηση του Θείου Βρέφους, Λικνίτη Διονύσου, στους Δελφούς, του Θείου Βρέφους, Αιώνα, στην Αλεξάνδρεια, του Θείου Βρέφους, Πλούτου, στην Ελευσίνα, που συμβόλιζε τον πλούτο της σοδειάς, με γιορτές, διασκεδάσεις και ξεφαντώματα. Η νύχτα των Χριστουγέννων είναι η ιερότερη μέρα της χρονιάς, επειδή βρίσκεται κοντά στις χειμερινές τροπές του ήλιου. Μετά τη γέννηση «αύξει το φως και Ηλίου γενέθλιον». Ας μη ξεχνάμε πως και ο Δίας σε σπήλαιο της Κρήτης γεννήθηκε και δεν ήταν ο μοναδικός.

Ο Μίθρας αρχικά λατρεύτηκε κυρίως από τους ποιμένες και γι αυτό θεωρήθηκε Ποιμένας των ανθρώπων. Πρόσφερε στον κόσμο βίο πνευματικό, ελπίδα και λύτρωση μετά θάνατον. Οι μύστες καθαίρονταν με το καθαρτήριο νερό και στους οπαδούς τελούσαν ένα είδος βαπτίσματος χρίζοντας το μέτωπο. Έτσι ακριβώς και ο Ιησούς περιέγραφε τον εαυτό του σαν «Καλός Ποιμένας». Προσωπογραφίες του Χριστού τον δείχνουν να κρατάει τη ράβδο του ποιμένα. Η ράβδος επίσης φαίνεται και στα χέρια του Όσιρι από την αιγυπτιακή τέχνη. Στη λογοτεχνία τα επίθετα του sa και Asar-sa σημαίνουν «ποιμένας» και «Όσιρις ο ποιμένας». Είναι τόσες οι ομοιότητες με τον Χριστιανισμό, που ο Ιουστίνος ο Μάρτυρας (2ος αιώνας) δεν άντεξε και ξέσπασε πως ο Διάβολος αντέγραψε από πριν αυτά που θα πίστευαν οι χριστιανοί μετά!

Ο Μέγας Κωνσταντίνος, που επέβαλε το Χριστιανισμό έχοντας αρκετούς πολιτικούς σκοπούς (βλέπε «εν τούτω νίκα»), στην προσπάθειά του να σιγάσει τους εορτασμούς του Μίθρα που συνεχίζονταν κρυφά και μετά την επιβολή του Χριστιανισμού, διέταξε το 336 μ.Χ. τον επίσκοπο της Ρώμης, Ιούλιο Α΄, να επιβάλλει την 25η Δεκεμβρίου σαν τη μέρα των Χριστουγέννων. Ο σκοπός του ήταν να «υπεξαιρέσει» τους εορτασμούς των μιθραϊστών και των υπόλοιπων παγανιστών, επειδή δεν μπορούσε να τους σταματήσει με άλλο τρόπο.

Συνεπώς, όταν ο Χριστιανισμός έγινε η επίσημη θρησκεία της αυτοκρατορίας, προσπάθησε να απορροφήσει και να δώσει νέα διάσταση και νέα σημασία σε πανάρχαια λατρευτικά έθιμα και λατρευτικές συνήθειες αιώνων. Πάντως, παρά τις απαγορεύσεις της εκκλησίας για πολλές από τις εκδηλώσεις που τελούνταν στην αντίστοιχη του «Δωδεκαημέρου» (έτσι ονομάζεται το χρονικό διάστημα που περικλείει τις γιορτές των Χριστουγέννων, Πρωτοχρονιάς και Θεοφανίων,)

περίοδο ή τις νομοθεσίες, αυτές διατηρήθηκαν κυρίως στην ύπαιθρο καθ' όλη την διάρκεια των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων, μέχρι τον 5ο μ.Χ. αιώνα. Σε μεταγενέστερη εποχή πολλά από τα έθιμα τους (ανταλλαγή δώρων, γλέντια, χαρτοπαίγνια κ.ο.κ.) μεταβιβάστηκαν στον εορτασμό τής Πρωτοχρονιάς.

Από τη Δύση ο εορτασμός της Γεννήσεως στις 25 Δεκεμβρίου πέρασε και στην Ανατολή γύρω στο 376. Το 386 ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος παρότρυνε την εκκλησία της Αντιόχειας να συμφωνήσει στην 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα εορτασμού της Γέννησης. Τον καιρό του Αγίου Αυγουστίνου (354-430) η ημερομηνία της Γιορτής της Γέννησης είχε καθοριστεί, πάντως ο Αυγουστίνος την παραλείπει από τον κατάλογό του με τις σημαντικές χριστιανικές επετείους.

Η ακριβής χρονολόγηση της ζωής του Ιησού είναι αδύνατη αφού οι υπάρχουσες μαρτυρίες που προέρχονται από την Καινή Διαθήκη χαρακτηρίζονται από χρονολογική ασάφεια και επίσης το αφετηριακό 1 μ.Χ. δεν εναρμονίζεται επακριβώς με τα γενικότερα ιστορικά δεδομένα των χρόνων εκείνων.

Πηγές

epic-atheist.blogspot.com | antidogma.gr | el.wikipedia.org